

Chr. Jensen: De Sager, jeg har at omtale ved Finantslovens Behandling, ere af saa ringe Betydning, at jeg ikke allereede saatipligt skulde have begyndt at omtale dem, naar der ikke her i Thinget hadde vist sig en særdeles Tilbageholdenhed for at tage Ordet. Jeg skal begynde med at takke den høitagtede Indenrigsminister, fordi han paa Finantsloven har opført en Sum af 30,000 Rbd. til Anlæg af en Trælbane for et paatænkt Havneanlæg ved Krabbesholm til Jernbanestationen ved Skive Kjøbstad, thi derved vil en væsentlig Trang blive afhjulpen. Man har i mange Aar havt en Mængde vidtløftige Forhandlinger om dette Havneanlæg, men nu synes det, at det vil komme til Udførelse, idet der, efter hvad der er mig sagt, er bevilget et Laan af atter andre 30,000 Rbd., vistnok af Midler, der fortære under Finantsministeriet. Hvis det imidlertid skulde være Tilfældet, som der er mig sagt, at dette Laan skulde forrentes med 5 pCt., saa vil jeg dog henstille, om dette ikke er temmelig haardt ligeoverfor en saa lille By som Skive, der er ikke lidt i Aftagende. Jeg troer ogsaa, at et saadant Laan ved andre lignende Veiligheder er bevilget paa noget billigere Vilkaar, navnlig til 4 pCt. og maaskee med 2 pCt. Afdrag. Jeg vil blot gjøre den Henstilling til den høitagtede Finantsminister, om ikke et Laan paa de af mig før nævnte Betingelser kunde bevilges, da et Laan til 5 pCt. jo vilde trykke temmelig haardt paa en saadan lille Commune i Fremtiden.

Det andet Punkt, jeg vil omtale, vedrører den høitagtede Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet. Saavidt mig bekjendt, er der under 12te Juli indgivet et Andragende fra Communalbestyrelsen i Viborg, som er tiltraadt af Communalbestyrelserne i Skive, Holstebro, Ringkjøbing og Lemvig, hvori der anholdes om en Realunderviisning i Forbindelse med Cathedralunderviisningen ved Viborg Skole. Jeg troer ikke, at de Summer, det vil koste at faae en Realunderviisning indført, ville blive af stor Betydning eller faae nogen væsentlig Indflydelse paa Finantsloven, men jeg troer, at der derved vil blive afhjulpet en almindelig Trang, og jeg vil derfor anmode den høitagtede Minister for Kirke- og Under-

viisningsvæsenet om at tage denne Sag under Overveielse. Jeg troer, at de bestaaende Cathedralskoler ere et Slags Embedsinstituter, som vi ikke have synderlig stor Trang til; derimod troer jeg, at der er en væsentlig Trang til at faae en mere almindelig Realunderviisning, hvor der kunde blive Afgang til Examinering, som ere anvendelige for de fleste Livsstillinger i det borgerlige Liv. Det forekommer mig ogsaa, at den Omstændighed, at Communalbestyrelserne i 5 Kjøbstæder med omliggende Egne have indgivet et Andragende i denne Retning, taler for, at der er en saadan Trang tilstede; Behoerne paa disse Steder ville vistnok, naar en almindelig Realunderviisning blev indført, lade deres Børn komme til at deeltage i den. Jeg skal derfor særlig anmode den høitagtede Minister om at træffe Foranstaltning til, at der kan blive afholdt en Præliminærexamen, ikke alene i den høiere, men ogsaa i den lavere Grad. Til disse Bemærkninger skal jeg for Diebliffet indskrænke mig.

N. Andersen: Det er ogsaa kun nogle enkelte Poster, jeg har forlangt Ordet for at omtale. Den første Post, jeg skal tillade mig at omtale, er en Indtægtspost i § 4, nemlig Bygningsafgiften. Det er jo en Sag, som i forrige Samling var meget vidtløftigt til Forhandling her i Thinget, og det kunde jo maaskee derfor synes besynderligt at drage den frem nu igjen. Det er jo imidlertid en bitterlig Sag, at det er en saa godt som gennemgaaende Mening i Landets Kjøbstæder, at de ere forurettede, navnlig ved den bestaaende Bygningsstat. Det Udkaft, som i sidste Samling forelaa til Forandringer i Bygningsstaten, var jo saa langt fra at tilfredsstille Kjøbstæderne, at de endog i Adresser til Rigsdagen udtalte sig derimod. Kjøbstædernes Fordring gaaer jo simpelthen ud paa enten ganske at faae Bygningsstaten ophævet, eller dog for en væsentlig Deel at faae den ophævet. Det staaer for mig, som der maa være en væsentlig Forskjel mellem Bygningsstat af Bygninger paa Landet og Bygninger i Kjøbstæderne, idet de Bygninger, som bestattes paa Landet, kun ere saadanne, hvori der drives Næring, og denne Bygningsstat af